

Obsah

Předmluva autorů	7
1. Úvod	11
2. Historie ochrany obyvatelstva	13
2.1 HISTORIE OCHRANY OBYVATELSTVA	13
2.2 ÚVOD K POJMOVÉMU APARÁTU PRO OCHRANU OBYVATELSTVA	20
2.3 POJMOVÝ APARÁT OCHRANY OBYVATELSTVA	21
2.4 NARŮSTAJÍCÍ MNOŽSTVÍ ZÁVAŽNÝCH MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	23
2.5 KATEGORIZACE MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	25
2.6 CÍLE, HLAVNÍ ÚKOLY A OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA	26
3. Základní právní normy a dokumenty	29
3.1 PRÁVNÍ PŘEDPISY V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA	29
3.2 BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE	31
3.3 AUDIT NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI	31
3.4 KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA	32
4. Plnění hlavních úkolů ochrany obyvatelstva	35
4.1 DETEKCE A IDENTIFIKACE RADIAČNÍ, CHEMICKÉ A BIOLOGICKÉ SITUACE	35
4.2 VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA A VYROZUMĚNÍ ORGÁNŮ	36
4.3 INDIVIDUÁLNÍ OCHRANA	44
4.4 IMPROVIZOVANÁ OCHRANA OSOB	45
4.5 UKRYTÍ OSOB	46
4.6 EVAKUACE	53
4.7 NOUZOVÉ PŘEŽITÍ OBYVATELSTVA	60
4.8 DEKONTAMINACE ZAMOŘENÍ	63
4.9 HUMANITÁRNÍ POMOC	64
4.10 ZÁCHRANNÉ A VYPROŠŤOVACÍ PRÁCE	65
5. Občan, obec a ochrana obyvatelstva	73
5.1 OBEC	73
5.2 OBČAN	74
6. Instituce podílející se na ochraně obyvatelstva	77
6.1 MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY	77
6.2 GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU	81
6.3 INSTITUT OCHRANY OBYVATELSTVA	89
6.4 STÁTNÍ ÚŘAD PRO JADERNOU BEZPEČNOST	92
6.5 STÁTNÍ ÚSTAV CHEMICKÉ, BIOLOGICKÉ A RADIAČNÍ OCHRANY	95
6.6 AKADEMICKÁ SFÉRA	98
6.7 OSTATNÍ STÁTNÍ INSTITUCE	102
6.8 STATISTICKÉ SLEDOVÁNÍ UDÁLOSTÍ	105
7. Možnosti zlepšení současného stavu	119
8. Závěr	123
9. Použitá odborná domácí a zahraniční literatura	125
9.1 NÁRODNÍ PRÁVNÍ NORMY	125
9.2 ODBORNÁ LITERATURA V ČESKÉM JAZYCE	126
9.3 ODBORNÁ LITERATURA V ANGLIČTINĚ	133
10. Přílohy	135
10.1 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK V ČESKÉM JAZYCE	135
10.2 BEZPEČNOSTNÍ PROJEKT 72 HODIN	136

10.3	ZÁKON O OCHRANĚ OBYVATELSTVA	138
10.4	TRINS V ČESKÉ REPUBLICE.....	141
10.5	OSOBNÍ ODBORNÉ ZKUŠENOSTI Z PRAXE.....	148
10.6	CHEMICKÝ ÚTOK SARINEM V JAPONSKÉM MĚSTĚ MACUMOTO	150
10.7	CHEMICKÝ ÚTOK NA PODZEMNÍ DRÁHU V TOKIU	154
10.8	ZÁVAŽNÁ CHEMICKÁ HAVÁRIE S YPERITEM VE II. SVĚTOVÉ VÁLCE.....	159
10.9	AMERICKÝ SW NÁSTROJ ALOHA	165
10.10	ČESKÉ SW NÁSTROJE TEREX A ROZEX-ALARM	166
10.11	OCHRANA OBYVATELSTVA V OBCI	168

bipolárního světa Východ-Západ a nastartováním nových bezpečnostních procesů a dalším praktickým vývojem lidské společnosti.

Pravděpodobnými příčinami je zřejmá nerovnoměrný vývoj jednotlivých teritorií ve světě, zvětšující se propast mezi bohatým Severem a chudým Jihem, trvale probíhající války a ozbrojené konflikty, rozsáhlé zbrojení a velmi drahá modernizace vyspělých armád, občanské nepokoje a občanské války, asymetrické čerpání neobnovitelných přírodních zdrojů, rostoucí zadluženost mnoha zemí, zvyšující se chudoba, podvýživa, hlad, nemoci, nedostatek nezávadné vody u velké části světové populace, neudržitelné přelidnění a nezdravý vývoj velkých sídelních aglomerací, růst závažné a organizované kriminality, rozsáhlá a nekontrolovatelná emigrace obyvatel, výrazné a tristuhodné znečišťování všech složek životního prostředí, nevratné klimatické změny, závažné ohrožení biodiversity a další globální problémy provázející současné lidstvo a biosféru při vstupu do třetího milénia.

Současný svět je totálně provázán řadou nejrůznějších vztahů a problémů. Propojení základních složek životního prostředí, úplné rozdělení světa, religiozní a kulturní aspekty, ekonomická vazby a rovněž dopravní a komunikační infrastruktury vedly k současné globalizaci, která pro celé lidstvo, společnosti, jednotlivé státy, regiony, obce i jednotlivé obyvatele planety přináší nové a složité výzvy. Jedinou komplexní strategickou koncepcí postmoderní společnosti, která nemá racionální alternativu a jediná je s to adekvátně reagovat na uvedená ohrožení a výzvy, je strategie trvale udržitelného rozvoje, která má globální charakter a implikuje všechny aspekty zachování holé existence a budoucího vývoje lidské společnosti, biosféry a planety Země.

Autoři se pokusili v této učební pomůcce soustředit na současný stav vědeckých znalostí a vědomostí o stavu ochrany obyvatelstva v České republice. Hlavní zaměření je orientováno na správnou, rychlou a spolehlivou ochranu obyvatelstva a moderní společnosti před následky a dopady mimořádných událostí